

Tegevusaruanne 2014

SISULINE KOKKUVÕTE

2014. aastal jätkus filmide kirjade koostamine ja filmiinfo kogumine kõigist kättesaadavatest algallikatest (arhiivi- ja tootjafirmade dokumendid, tegijatel hangitud otseinfo, bibliograafiad, mälestused jm), andmete infosüsteemi sisestamine, kontrollimine ja toimetamine. Andmebaasi sisestajad ja toimetajad koostasid igale filmile põhjaliku andmekirje, sünopsise ja sisukokkuvõtte, märksõnastasid filmide sisu, koguti, digiteeriti ja sisestati fotod, filmikatkendid ja muu huvi- ja illustreeriv materjal. Täiendati veebilehe Varamut ja algatati uusi projekte.

TULEMI KIRJELDUS

1. 2014. aastal sisestatud ja toimetatud filmiinfo andmebaasis

2014. aastaks planeerisime aastatel 1990-2014 toodetud filmide täis- ja osakirjete koostamise.

Hetkel on andmebaasis **15 870 filmikirjet**, neist täiskirjega on **3 185 filmi ja osakirjetega 10 421 filmi**, kirjeta esmainfo on 2 264 filmil.

2014. aastal **lisandus täiskirje 1 160 filmile** ja osakirje 42 filmile. Andmebaasi lisandus 2014. aastal toodetud **94 uue filmi** täis- või osakirjet.

2014. aastast rakendus Eesti Filmi Instituudis kord, et koos filmi lõpparuandega peavad tootjad esitama ka kogu andmebaasile vajaliku info. See süsteem on hästi käivitatud, oleme saanud tootjatel kõik nõutavad andmed. Kõik 2014. aastal esilinastunud filmid oleme eraldi esile toonud ka andmebaasi avalehel, mis oli tootjatele täiendav võimalus filmi reklaamida ning mida ajakirjanikud kasutasid aktiivselt filmi tutvustamiseks vajaliku info leidmisel.

Suurimaks probleemiks oli aastatel 1990-2010 toodetud filmide leidmine, filmi nägemata ei saa seda kirjeldada ega märkõnastada. Hetkel on veel puudu 800 neil aastatel toodetud filmide DVDd, seetõttu on ka nende filmide kirjed osalised. Tegeleme puuduvate filmide otsimisega.

Suur lisatöö oli ka DVD koopiatega tegemine tootjatel saadud algintidelt (Beta SP, DVCAM, Mini DVD jm). Seda tööd oleme hetkel teinud põhiliselt filmistuudio F-Seitse seadmetega, mis on suures osas käsitletav tootjafirma vabatahtliku töö ja sponsorlusena andmebaasile. **Kopeeritud on üle 300 filmi.**

Eriprojektina sisestasime andmebaasi **74 filmi Eesti kunstnikest**, filmide tellija või toetaja oli Eesti Kunstnike Liit.

2. Koostööpartnerite panus

Eesti Rahvusringhääling ja Balti Filmi- ja Meediakool (kui projekti koostööpartnerid) koostasid ja sisestasid infosüsteemi (IS) oma toodangu kirjeid ise, samuti andsid nad andmebaasi käsutusse nende filmide digiteeritud fotod ja videolõigud. ERRi filmide vaatamiseks on ühendatud ERR ja filmiandmebaasi serverid, kasutaja näeb andmebaasi filmiinfot ja saab vaadata filme ERR digiarhiivist, vaatavate filmide arv suureneb pidevalt. 2014. aastal täiendas **ERR filmiandmebaasi 185 telefilmiga täiskirjega.**

BFM on lisanud filmiandmebaasi **897 tudengifilmi** filmiinfo, 120 tudengifilmi on andmebaasis vaadatavad.

Rahvusarhiivi Filmiarhiivis on tööl üks **andmebaasi toimetaja**, kes teeb isikuartikleid ja bibliograafiaid andmebaasi veebi.

Kokku on koostööpartnerite juures 3 infosisestaja töökohta.

3. Filmide vaatamine andmebaasis

Andmebaasi veebilehel saab momendil **vaadata 300 ERRs toodetud** telefilmide, **120 tudengifilmi** ning **3 130 kroonikapala** aastatest 1912-1945. Filmide kättesaadavaks tegemine jätkub. Paljudele filmikirjetele on filmide kättesaadavuse hõlbustamiseks lisatud **ostu- ja laenutusinfo**.

4. Huviinfo, bibliograafia ja biograafia andmebaasis

Infosüsteem genereerib kõikide filmiloojate ja asutuste isikulehtedele nende filmograafia, lisaks sellele koostavad andmebaasi toimetajad filmitegijate biograafiaid ja filmiasutuste profiile. Täiendame andmebaasi pidevalt uue infoga, lisame juba sisestatud filmidele, isikutele ja asutustele uut festivaliinfot ja ajakirjanduses ilmunud retsensioone.

2014. aastal toimetati **305 filmi huviinfo artiklit ja bibliograafiat**. Lisaks on täiendatud **118 andmebaasis olnud varasemat isikuartiklit**. Loodud on **44 uut biograafiat**. Isikute puhul, kes on seotud andmebaasis olevate asutustega (produtsendid, režissöörid), on täiendatud ja korrastatud ka asutuste filmograafiat, festivalide ja bibliograafilist infot. Samuti on vastavusse viidud filmi lehel ja isiku lehel olev festivalide info. Jooksvalt on lisatud uut infot filmikirjetesse, isiku- ja tootmisfirmade lehtedele. Infot hangime väljaannetest Sirp, Teater. Muusika. Kino, Mürileht, KesKus, Kinoleht La Strada, Eesti ekspress, Postimees, Eesti Päevaleht, Õhtuleht, Kultuurkapital, Eesti Filmi Instituut ja filmitootjatelt.

5. Märksõnastamine andmebaasis

Andmebaasi märksõnastikus oli 2013. aasta lõpus 36 000 märksõna. 2014. aastal on andmebaasis juba **51 034 märksõna**, seega 2014. aastal **lisandus 15 034 märksõna**. Märksõnade toimetamine ja grupeerimine on toimetuse pidev tööülesanne. Alustasime märksõnastiku normeerimist ja tõlkimist inglise keelde, alustasime märksõnastiku kohandamist põhikooli ja gümnaasiumi riikliku õppekavaga, et hõlbustada õpetajatel andmebaasi kasutamist.

6. Andmebaasi tõlkimine inglise keelde

Jätkus andmebaasi tõlkimine inglise keelde. 2014. aastal saavad ingliskeelse tõlke kõik mängufilmide kirjed, uutele filmidele lisatakse tootjafirmade edastatud ingliskeelne info.

7. Täiendatud ja digiteeritud on andmebaasi visuaalsete materjalide kogu

Kõik 2014. aastal täiskirje saanud filmid on varustatud pildimaterjaliga. Kasutasime tootjatelt saadud pildimaterjali ning tegime ka ise fotosid filmilt. Digiteerisime filmiplakateid, fotosid ja pilte filmiauhindadest. Andmebaasi Varamut ja isikulehti täiendati pildimaterjaliga.

Filmifirmade kaupa on läbi töötatud:

Eesti Joonisfilmi arhiiv:

- andmebaas täienes Eesti Joonisfilmis toodetud filmide digitaalsete stillidega, trailerite ja plakatitega,
- andmebaas täienes Eesti Joonisfilmis säilitatud Tallinnfilmi ca 30 plakatiga ja 40 filmi kihilise animatsiooni elementidega (kõik vajasid digiteerimist).

Nukufilmi arhiiv:

- andmebaas täienes Nukufilmis toodetud filmide stillidega (digiteeritud)
- andmebaas täienes 1950-80ndadel Tallinnfilmis toodetud 42 filmi reklaamfotodega ja töömomentidega (vajasis digiteerimist). Töö jätkub.

Muud:

Rühm Pluss Null digiarhiiv, Vesilind OÜ digiarhiiv, F-Seitse digiarhiiv (CD-d) ja Eesti Filmi Instituudi dokumentaalfilmide plakatite kogu.

Erakogud: Sulev Teinema arhiivi 3.osa (Teater. Muusika . Kino., kõik fotod vajasis digiteerimist) ja Peeter Lauritsa digiteeritud fotokogu. Käimas on Peeter Toominga erakogu läbitöötamine ja digiteerimine.

Teemad:

Vastavalt kokkuleppele fotode omanikega täienes andmebaas järgmiste kogudega:

- Filmiarhiivist on kogutud kirjanduslike alusteoste autorite portreefotod
- Eesti Teatri- ja Muusikamuuseumist on kogutud 2014. ETMM tähtpäevade kalendri jaoks digiteeritud näitlejate ja lavastajate portreefotod
- ERR fotofondist portreefotod algustähtedega „A-G“
- VAT teatri näitlejate portreefotod
- Nukuteatri näitlejate portreefotod
- Jaak Ellingu Tõstamaa näituse fotokogu
- Ugala teatri lavastuse „Viimne võttepäev“ 1999. ja 2013. fotokogu

8. Arendustööd ja uued lahendused andmebaasis infosüsteemis ja veebis

Andmebaasi esilehel käivitati esilinastuste pildirida ja hakati kajastama filmimaastiku olulisi sündmusi (Kultuurkapitali aastapreemiad 2013, filmipärandi päev 2014, Pöff 2014).

Avati **andmebaasi Facebooki leht**, millele on tekkinud 355 liikmeline huvikond. Nende seas on arhiivid, raamatukogud, filmi fännklubid, hulganisti filmitegijaid ja lihtsalt eesti filmist huvituvaid inimesi. Facebooki lehel on populaarseks saanud esilinastuste, vanade filmide esilinastuste aastapäevade ja erakogude fotode postitused koos inimeste äratundmisküsimustega.

Infosüsteemi täiendamine ja parandamine jätkus. Suurema uuendusena on novembrist 2014. kõigi Eesti Filmi Instituudi (Eesti Filmi Sihtasutuse) poolt toetatud ja Tallinnfilmi poolt toodetud filmide info nähtav ka Eesti Filmi Instituudi kodulehel.

9. Vabatahtlikud andmebaasis

Andmebaas hakkas kasutama vabatahtlike tööd. 2014. aastal on vabatahtlik Maimu Klimov sisestanud andmebaasi **287 amatöörfilmi** info, ta on teinud koostööd Eesti Rahva Muuseumi ja Eesti Filmiamatööride Liiduga.

Vabatahtlik Anu Nittim on aitas peatoimetajal koostada **filmiteaduslike artiklite kogu** ja vabatahtlik Sten Haljak korrastas andmebaasi **festivalide nimekirja**.

Oleme tänulikud isikutele ja asutustele, kes on andmebaasi fotode, plakatite, ja infoga aidanud. Hästi töötab veebilehe link „Aita selle filmi andmeid täiendada“ ja „Teata veast“, saame pea iga päev paar täiendusi ja parandusi.

10. Projekti „Film koolis“ arendamine

2014. aastal alustasime projekti „Film koolis“ ettevalmistamisega. Andmebaasi Varamusse on lisandunud rubriik „**Film koolis: õpetajate tuba**“. Koondame sinna metodoloogilist ja rakenduslikku informatsiooni, mis hõlbustaks õpetajatel eesti filmide kasutamist koolis.

Valmistame ette suuremat projekti **Teekaart „Film koolis“**, mis on sisult Eesti audiovisuaalpärandi koolis (laiemalt õppeprotsessides) kasutamise eelduste, tingimuste ja metodoloogiliste lahenduste esmane pilootuuring. Projekti teostamiseks taotleme toetust HMN 2015. aasta suurprojektide taotlusvoorst.

2014. aasta tulem

2014. aasta plaaniline tööde maht koos koostööpartneritega oli ~1000 filmiteose täiskirje sisestamine. Hetkel on eelmise aastaga võrreldes andmebaasi lisandunud **1 160 filmi** täiskirjet. Vaata lisaks p 1-10.

Kommentaare finantseerimisplaanile

2014. aasta alguses esitasime finantseerimisplaani käesolevaks aastaks 141 389 eurole. Tegelik eelarve jääb 7 852 euro võrra väiksemaks ehk 133 537 eurot. Hetkel on kulunud 119 374 eurot, detsembris 2014 ja jaanuaris 2015 kulub veel 14 163 eurot.

Eesti Filmi Instituut toetas andmebaasi tegemist vastavalt plaanitule 50 000 eruoga.

Eesti Kultuurkapital toetas vastavalt plaanitule 60 000 euroga, millest 15 000 laekub jaanuaris 2015, otsus on tehtud ja eraldus toimub 2014. aasta viimasest taotlusvoorst ja laekub 2015. jaanuari alguses.

Hasartmängumaksu fondi toetus 7435 eurot jäi rahuldamata, kuna Hasartmängumaksu nõukogu ei saanud toetada filmiprojekti.

Projekti partnerite osalus 2014. aasta eelarves on plaaniliselt 16 884 eurot.

Rahvusringhäälingus sisestas üks töötaja telefilmide täiskirjeid meie infosüsteemi. Eelarves on planeeritud tööde hinnaks 5628 eurot, täpne osalus selgub aasta lõpuks, kui ERR esitab tegelikud kulud.

Filmiarhiivi palgal on üks töötaja, kes teeb tööd andmebaasile ja tegeleb bibliograafiliste artiklite koostamise ja kõigi veebis nähtavate materjalide (filmid, festivalid, isiku- ja asutuse artiklid jm) täiendamisega jooksva infoga. Eelarves on planeeritud tööde hinnaks 5628 eurot, täpne osalus selgub aasta lõpuks, kui arhiiv esitab tegelikud kulud.

BFM sisestab üks töötaja andmebaasi infosüsteemi kõik tudengifilmide täiskirjed. Eelarves on planeeritud tööde hinnaks 5628 eurot, täpne osalus selgub aasta lõpuks.

Koostööpartnerite panus on meile väga oluline. Loodame koostööd jätkata ka järgmisel aastal.